

ПРОЄКТ

**Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Маслівський аграрний фаховий коледж ім. П.Х. Гаркавого
Білоцерківського національного аграрного університету»**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Менеджмент»**

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр з менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою відокремленого
структурного підрозділу «Маслівський
аграрний фаховий коледж ім. П. Х. Гаркавого
Білоцерківського національного
аграрного університету »
(протокол № __ від __ __ 20__ р.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію
Наказ № _____ від _____ 20__ року
Директор, голова педагогічної ради
_____ Наталія ПАХОВИЧ
«__» _____ 20__ р.

Маслівка 20__р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) для підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент» містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня (рівня) освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Розроблено проектною групою Відокремленого структурного підрозділу «Маслівський аграрний фаховий коледж ім. П. Х. Гаркавого Білоцерківського національного аграрного університету» у складі:

- 1. КОЛІСНИК ОЛЕСЯ ІВАНІВНА** – голова циклової комісії економічних дисциплін, керівник проектної групи (гарант), кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», звання «викладач-методист», методист.
- 2. МАКАРЕНКО ЮЛІЯ МИХАЙЛІВНА** – викладач економічних дисциплін, кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», звання «викладач-методист», член проектної групи.
- 3. КОЛОМІЄЦЬ ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ** – кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії», викладач економічних дисциплін, член проектної групи.

Відгуки стейкхолдерів:

Бабич Микола Васильович – голова правління ПАТ «Миронівське», заслужений працівник сільського господарства.

Педченко Геннадій Михайлович- директор ФОП «Педченко»

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 073 «МЕНЕДЖМЕНТ»

1 – Загальна інформація	
Повна назва навчального закладу та структурного підрозділу	Відокремлений структурний підрозділ «Маслівський аграрний фаховий коледж ім. П.Х. Гаркавого Білоцерківського національного аграрного університету»
ОПС та назва кваліфікації оригіналу	Освітньо-професійний ступінь – фахова передвища освіта. Кваліфікація – фаховий молодший бакалавр з менеджменту
Офіційна назва освітньої програми	Менеджмент
Форма здобуття освіти	Інституційна
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	<p>Диплом фахового молодшого бакалавра, одиничний 150 кредитів ЄКТС, термін навчання 2 роки 5 місяців</p> <p>Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі профільної середньої освіти становить 150 кредитів ЄКТС, з яких до 60 кредитів ЄКТС може бути зараховано на підставі визнання результатів навчання осіб, які здобули профільну середню освіту за відповідним або спорідненим спеціальністю профілем.</p> <p>Мінімум 65% обсягу освітньо-професійної програми має бути спрямовано на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених Стандартом фахової передвищої освіти.</p> <p>Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі базової середньої освіти становить 210 кредитів ЄКТС, у тому числі 120 кредитів ЄКТС за інтегрованою з нею освітньою програмою профільної середньої освіти професійного спрямування, що відповідає галузі знань та/або спеціальності.</p> <p>Мінімум 65% обсягу освітньо-професійної програми має бути спрямовано на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених Стандартом фахової передвищої освіти.</p> <p>Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти визначається закладом фахової передвищої освіти з урахуванням визнання раніше здобутих результатів навчання. Обсяг такої програми становить не менше 50 відсотків загального обсягу освітньо-професійної програми на основі профільної середньої освіти.</p>
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію від 15 лютого 2018 року Міністерства освіти і науки України серія УД №10001672

Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій України – 5 рівень
Передумови	Базова загальна середня освіта / <u>повна загальна</u> середня освіта/ професійна (професійно-технічна) освіта, фахова передвища освіта або вища освіта
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньо-професійної програми	Термін дії освітньо-професійної програми «Менеджмент» протягом 5 років після акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	matbnau[at]ukr.net Веб-сайт Відокремленого структурного підрозділу «Маслівський аграрний фаховий коледж ім. П.Х. Гаркавого Білоцерківського національного аграрного університету»
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців з менеджменту, здатних здійснювати професійну діяльність на основі засвоєння базових управлінських понять та принципів, виконувати дослідження та аналіз процесів формування та ефективного функціонування системи менеджменту та процесів, що її забезпечують, з метою прийняття ефективних управлінських рішень	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	07 «Управління та адміністрування», 073 «Менеджмент»
Опис предметної області	<p>Об’єкт вивчення та/або діяльності: управління організаціями та їх підрозділами.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв’язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері управління організаціями та їх підрозділами або у процесі навчання.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; концепції системного, ситуаційного, адаптивного, процесно-структурованого, інноваційного менеджменту тощо; функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові та специфічні методи дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, фактологічні, соціологічні, документальні, балансові тощо); методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; методи економічної діагностики; методи прогнозування і планування; методи мотивування; методи контролювання; методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо); методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні); технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, техніко-економічне обґрунтування, інваріантний пошук оптимального рішення тощо).</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті.</p>

Орієнтація освітньої програми	Освітня програма фахового молодшого бакалавра базується на загальновідомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень з менеджменту та орієнтує на актуальні спеціалізації, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра.
Основний фокус освітньої програми	<p align="center">Спеціальна освіта та професійна підготовка в галузі 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 073 «Менеджмент».</p> <p>Ключові слова: менеджмент, організація, управлінські рішення, персонал, ресурси, функції, стратегії.</p> <p>Формування фахової компетентності у процесі навчання щодо вміння розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі професійної діяльності із застосуванням певних теорій та методів менеджменту.</p>
Особливості програми	Програма розвиває перспективи підготовки фахових молодших бакалаврів з менеджменту.
4 – Придатність випусників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Фахівець підготовлений до роботи в галузі економіки за Національним класифікатором України: «Класифікатор видів економічної діяльності» ДК 009:2010:</p> <p>Для різних галузей економіки України</p> <p>Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за Національним класифікатором України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010:</p> <p>1229.7 Завідувач відділу 3436 Помічники керівників 3436.1 Помічник керівника підприємства (установи, організації) 3436.2 Помічник керівника виробничого підрозділу 3436.2 Помічник керівника іншого основного підрозділу 3436.3 Помічник керівника малого підприємства без апарату управління 3436 Референт з основної діяльності 3439 Фахівець</p>
Подальше навчання	<p>Академічні права випусників.</p> <p>Здобуття освіти за: початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти; першим (бакалаврський) рівнем вищої освіти.</p> <p>Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих, у тому числі післядипломної освіти</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Підходи до освітнього процесу: проблемно-орієнтований, компетентнісний.</p> <p>Форми організації освітнього процесу: лекції, лабораторні роботи, практичні заняття, семінари, самостійна робота, консультації з викладачами, навчальна практика, виробнича практика, елементи дистанційного навчання.</p> <p>Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектного навчання.</p>

<p>Оцінювання</p>	<p>Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий.</p> <p>Письмові та усні екзамени із співбесідою, заліки, в тому числі диференційовані, презентації, контрольні роботи, курсові роботи, здача звітів та захист лабораторних/практичних робіт, рефератів в якості самостійної роботи, проведення дискусій, семінарів та модулів.</p> <p>Атестація зі спеціальності здійснюється у формі кваліфікаційного іспиту.</p> <p>Вимоги до кваліфікаційного іспиту. Кваліфікаційний іспит має передбачати оцінювання результатів навчання, визначених Стандартом фахової передвищої освіти України та освітньо-професійною програмою.</p>
<p>6 – Перелік компетентностей випускника</p>	
<p>Інтегральна компетентність (ІК)</p>	<p>Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальних та поведінкових наук, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p>

<p>Спеціальні компетентності спеціальності (СК)</p>	<p>СК 1. Розуміння принципів і норм права та використання їх у професійній діяльності.</p> <p>СК 2. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>СК 3. Здатність застосовувати знання теорії і практики менеджменту для вирішення типових спеціалізованих задач професійної діяльності.</p> <p>СК 4. Здатність управляти підрозділом та налагоджувати необхідні комунікації в процесі управління.</p> <p>СК 5. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p> <p>СК 6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу та роботу інших працівників.</p> <p>СК 7. Здатність планувати та управляти часом (тайм-менеджмент).</p> <p>СК 8. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію під час вирішення професійних задач.</p> <p>СК 9. Здатність проводити економічні розрахунки.</p> <p>СК 10. Розуміння принципів психології та використання їх у професійній діяльності.</p> <p>СК 11. Здатність застосовувати правила оформлення управлінських (організаційно-розпорядчих) документів.</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	

- PH 1. Знати свої права, як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.
- PH 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства, застосовувати і використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
- PH 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною та іноземною мовами.
- PH 4. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності у професійній діяльності.
- PH 5. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань.
- PH 6. Застосовувати сучасний інструментарій менеджменту під час вирішення професійних задач.
- PH 7. Використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для вирішення професійних задач.
- PH 8. Демонструвати вміння розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.
- PH 9. Знаходити оптимальні, обгрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних задач.
- PH 10. Пропонувати ефективні методи мотивування персоналу підприємства (підрозділу) для підвищення продуктивності праці.
- PH 11. Демонструвати навички самостійної роботи, критики та самокритики, відкритості до нових знань.
- PH 12. Демонструвати навички пошуку, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності.
- PH 13. Демонструвати навички командної роботи, лідерства для налагодження комунікації в професійній діяльності.
- PH 14. Демонструвати вміння планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу та роботу інших осіб у спеціалізованому контексті.
- PH 15. Визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.
- PH 16. Проявляти ініціативу та підприємливість щодо розвитку підприємства (підрозділу).
- PH 17. Демонструвати знання з психології, що сприяють розвитку загальної культури, для вирішення професійних задач.
- PH 18. Складати організаційно-розпорядчі документи для забезпечення ефективної взаємодії у професійній діяльності.

Комунікація	Уміння спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію українською та іноземною мовою. Здатність використання різноманітних методів, зокрема інформаційних технологій, для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях
Автономія і відповідальність	Здатність адаптуватись до нових ситуацій та приймати рішення. Здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань. Здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики. Здатність демонструвати розуміння основних засад охорони праці та безпеки життєдіяльності та їх застосування
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Реалізацію програми забезпечують педагогічні працівники відповідного фаху, кваліфікації, з досвідом практичної та педагогічної діяльності. 67% педагогічних працівників мають вищу категорію, з них три викладачі мають звання «викладач-методист». Всі члени групи забезпечення є штатними працівниками ВСП «Маслівський аграрний фаховий коледж ім. П.Х. Гаркавого Білоцерківського національного аграрного університету». До реалізації програми залучаються педагогічні працівники, в тому числі з науковими ступенями та вченими званнями, викладачі-методисти, а також висококваліфіковані спеціалісти з досвідом роботи за фахом. З метою підвищення фахового рівня всі педагогічні працівники щорічно проходять підвищення кваліфікації.
Матеріально-технічне забезпечення	Відповідність навчальних аудиторій коледжу показникам нормованої площі, будівельним та санітарним нормам. Сто відсоткове забезпечення відповідно до потреб освітніх програм коледжу: навчальні аудиторії, лабораторії, необхідне устаткування кабінетів. Повне забезпечення робочими комп'ютерними місцями студентів. Наявність інфраструктури для відпочинку та оздоровлення: спортзал, спортивний майданчик, стадіон з футбольним полем, їдальню, медпункт, сто відсоткове забезпечення гуртожитком; доступ до мережі Інтернет, у т.ч. бездротовий доступ.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Бібліотека забезпечує доступ до навчальної та наукової інформації на різноманітних носіях (підручники, навчальні посібники, періодика, аудіо - відео документи, електронні документи, бази даних, у тому числі, бази даних Інтернет у достатній кількості, що задовольняє потребу учасників освітнього процесу на 100%. Забезпечено доступ до репозитарію Білоцерківського національного аграрного університету який налічує 4508 одиниць наукових та навчальних публікацій. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу складає 100%. у т.ч. у системі дистанційного навчання. Забезпеченість бібліотеки підручниками і посібниками,

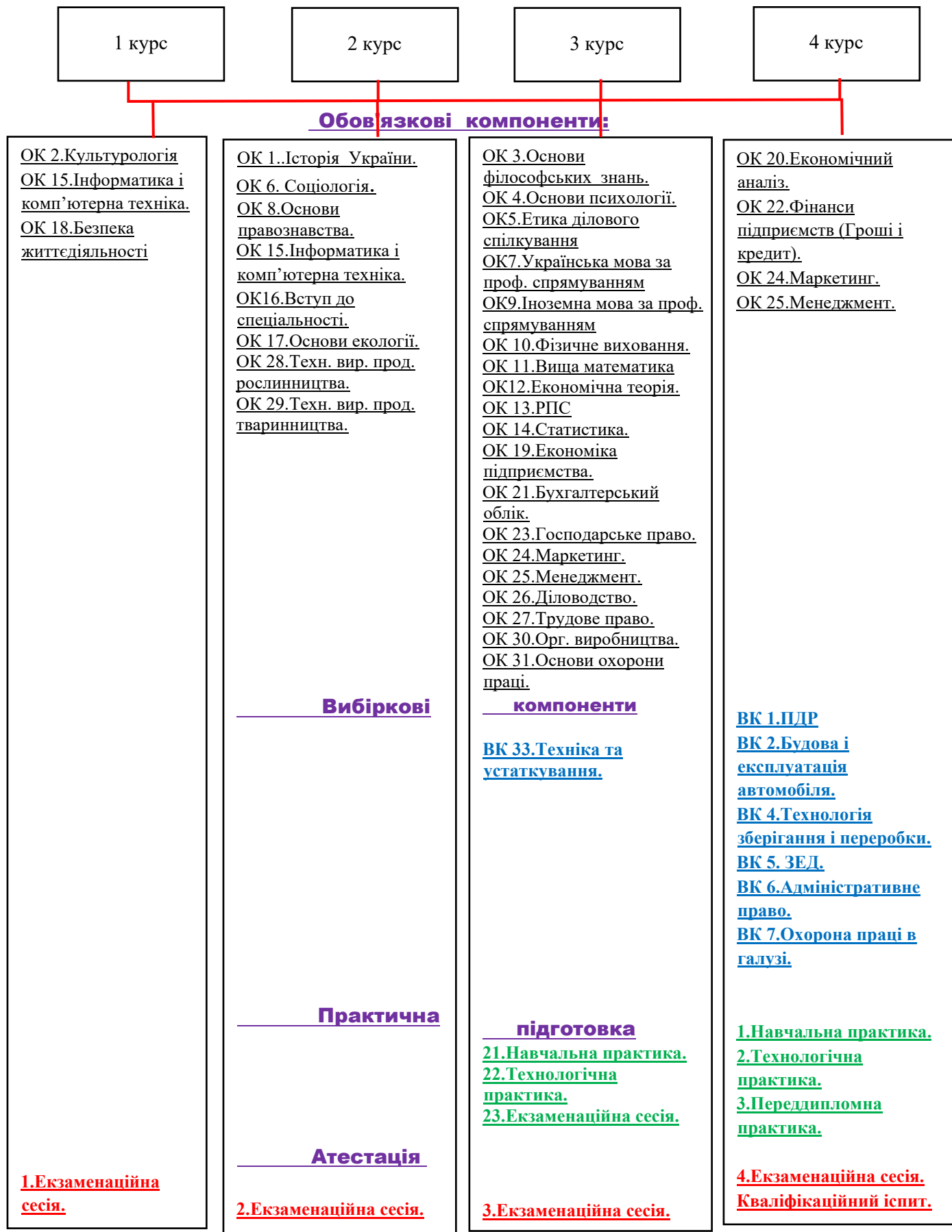
	фаховими періодичними виданнями відповідного профілю.
--	---

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. ОBOB'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
1.Цикл гуманітарної і соціально-економічної підготовки			
OK 1.	Історія України	2	екзамен
OK 2.	Культурологія	2	залік
OK 3.	Основи філософських знань	3	екзамен
OK 4.	Основи психології	1,5	залік
OK 5.	Етика ділового спілкування	1,5	залік
OK 6.	Соціологія	1,5	залік
OK 7.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	1,5	залік
OK 8.	Основи правознавства	1,5	залік
OK 9.	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	залік
OK10.	Фізичне виховання	6	залік
	Разом по циклу	26,5	
2.Цикл природничо-наукової підготовки			
Нормативна частина			
OK 11	Вища математика	3	екзамен
OK 12.	Економічна теорія	3	курслова робота захист
OK 13.	Розміщення продуктивних сил	1,5	залік
OK 14.	Статистика	1,5	залік
OK15.	Інформатика і комп'ютерна техніка	7,5	екзамен
OK16.	Вступ до спеціальності	2	залік
OK17.	Основи екології	1,5	залік
OK18.	Безпека життєдіяльності	2	залік
	Разом по нормативній частині	22	
Вибіркові компоненти (Варіативна частина)			
ВК1.	Правила дорожнього руху	3	екзамен
ВК 2.	Будова і експлуатація автомобіля	1,5	залік
	Разом по варіативній частині	4,5	

	Разом по циклу	26,5	
3.Цикл професійної та практичної підготовки			
Нормативна частина			
ОК 19.	Економіка підприємства	5	залік/ екзамен
ОК 20.	Економічний аналіз	3	екзамен
ОК 21.	Бухгалтерський облік	5	екзамен
ОК 22.	Фінанси підприємств (гроші і кредит)	1,5	залік
ОК 23.	Господарське право	1,5	залік
ОК 24.	Маркетинг	5	залік
ОК 25.	Менеджмент	7	екзамен/к.р.захист
ОК 26.	Діловодство	1,5	залік
ОК 27.	Трудове право	1,5	екзамен
ОК 28.	Технологія виробництва продукції рослинництва	5	залік
ОК 29.	Технологія виробництва продукції тваринництва	4,5	залік
ОК 30.	Організація виробництва	7	екзамен/к.р.захист
ОК 31.	Основи охорони праці	1,5	залік
	<i>Разом по нормативній частині</i>	49	
	Вибіркові компоненти (Варіативна частина)		
ВК 3.	Техніка та устаткування	2	залік
ВК 4.	Технологія зберігання і переробки	1,5	залік
ВК 5.	Зовнішньо-економічна діяльність	1,5	залік
ВК 6.	Адміністративне право	1,5	залік
ВК 7.	Охорона праці в галузі	1,5	екзамен
	<i>Разом по варіативній частині</i>	8	
	Разом нормативна і варіативна частини	57	
Практичне навчання			
ОК 32.	Навчальна практика	12	
ОК 33.	Технологічна практика	14	захист звіту
ОК 34.	Переддипломна практика	6	захист звіту
	<i>Разом по практичному навчанню</i>	32	
	<i>Екзаменаційна сесія</i>	8	
	<i>Разом практичне навчання плюс сесія</i>	40	
	Разом по циклу	97	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		150	

Структурно-логічна схема підготовки молодших спеціалістів освітньо-професійної програми «МЕНЕДЖМЕНТ»

ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» здійснюється у формі кваліфікаційного іспиту за фахом та завершується видачею диплома освітньо-кваліфікаційного рівня «Фаховий молодший бакалавр з менеджменту»

До складу кваліфікаційного іспиту входять такі дисципліни:

1. економіка підприємства;
2. економічний аналіз;
3. менеджмент;
4. маркетинг;
5. організація виробництва;
6. трудове право;
7. основи охорони праці;
8. господарське право.

Вимоги до кваліфікаційного іспиту. Кваліфікаційний іспит має передбачити оцінювання результатів навчання, визначених стандартом фахової перед вищої освіти України та відповідною освітньо- професійною програмою.

Перелік нормативних документів

1. Закон «Про фахову передвищу освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19>
2. Закон «Про освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України.
[URL:http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19)
3. Закон «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України»/ВР України.
[URL:http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18)
4. *Стандарт вищої освіти*. Перший (бакалаврський) рівень *вищої освіти*. Ступінь. «бакалавр». Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» [URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/073-menedzhment-bakalavr.pdf](https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/073-menedzhment-bakalavr.pdf)
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (Редакція від 30.11.2017) // База даних «Законодавство України»/ВР України.
[URL:http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10](http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10)
6. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України»/ВР України.
[URL:http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p)
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (редакція від 30.11.2017) // База даних «Законодавство України»/ВР України.
[URL:http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p)
8. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти // [URL:https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5f0/d5d/48d/5f0d5d48d9657591717806.pdf](https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5f0/d5d/48d/5f0d5d48d9657591717806.pdf)
9. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні № 710-р від 03.10.2018 № 710-р.
[URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80#Text)

Корисні посилання:

10. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) // [URL:http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-andguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf](http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-andguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf).
11. Проект ЄС TUNING (прикладі результатів навчання, компетентностей) – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>
12. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
13. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) – <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ceead970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
14. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) – [http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018 Com munique AppendixIII 952778.pdf](http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_CommuniquAppendixIII_952778.pdf)

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Компетентності	Зн 1. Всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання у сфері навчання та/або професійної діяльності, усвідомлення меж цих знань.	<p>Ум 1. Широкий спектр когнітивних та практичних умінь/навичок, необхідних для розв'язання складних задач у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p> <p>Ум 2. Знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних.</p> <p>Ум 3. Планування, аналіз, контроль та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб у спеціалізованому контексті</p>	<p>К 1. Взаємодія з колегами, керівниками та клієнтами у питаннях, що стосуються розуміння, навичок та діяльності у професійній сфері та/або у сфері навчання.</p> <p>К 2. Донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності</p>	<p>ВА 1. Організація та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін.</p> <p>ВА 2. Покращення результатів власної діяльності і роботи інших.</p> <p>ВА 3. Здатність продовжувати навчання з деяким ступенем автономії</p>

1	2	3	4	5
Загальні компетентності				
ЗК 1	ЗН 1		К1	
ЗК 2	ЗН 1		К 1	
ЗК 3	ЗН 1	УМ 1, УМ 2, УМ 3	К 1, К 2	БА 1, БА 3
ЗК 4	ЗН 1	УМ 1	К 1, К 2	БА 3
ЗК 5	ЗН 1	УМ 1, УМ 2, УМ 3	К 1, К 2	БА1, БА 2
ЗК 6	ЗН 1	УМ1, УМ 2	К1,К 2	БА 1, БА 2
ЗК 7	ЗН 1	УМ1, УМ2, УМ 3	К 1, К 2	БА 2, БА 3
ЗК 8	ЗН 1	УМ 2	К 2	БА1, БА 2
Спеціальні компетентності				
СК 1	ЗН 1	УМ 1	К 1	БА 1
СК 2	ЗН 1		К 1	
СК 3	ЗН 1	УМ 1,УМ 2, УМ 3	К 1, К 2	БА 1, БА 2
СК 4	ЗН 1	УМ 1, УМ 2, УМ 3	К 1, К 2	БА 1, БА 2
СК 5		УМ 1	К 1, К 2	БА 1, БА 2
СК 6	ЗН 1	УМ 3	К 1, К 2	БА 1, БА 2
СК 7	ЗН 1	УМ 3	К 1	БА 1, БА 2
СК 8	ЗН 1	УМ 1, УМ 3	К 1, К 2	БА 1, БА 2
СК 9	ЗН 1	УМ 1, УМ 2, УМ 3		БА 2
СК 10	ЗН 1	УМ 1, УМ 2	К 1, К 2	БА 1
СК 11	ЗН 1	УМ 1, УМ 3	К 1, К 2	БА 1, БА 2

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																		
		Загальні компетентності								Спеціальні компетентності										
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
PH 1	+	+	+							+										
PH 2	+		+	+	+						+									
PH 3	+			+	+								+	+			+		+	+
PH 4	+	+								+					+					
PH 5	+	+	+								+			+						
PH 6	+			+	+							+	+		+	+				
PH 7	+			+	+		+	+					+					+		+
PH 8	+					+						+						+		
PH 9	+			+	+	+		+	+	+		+	+		+			+		
PH 10	+								+			+	+						+	
PH 11	+			+	+	+	+	+	+						+	+			+	
PH 12	+						+	+					+			+				
PH 13	+			+	+				+				+	+			+		+	
PH 14	+						+	+				+			+	+		+		
PH 15	+							+							+			+		
PH 16	+								+					+			+			
PH 17	+				+									+			+		+	
PH 18	+			+	+		+						+							+

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

Код навчальної дисципліни	Компетентності																		
	Загальні компетентності								Спеціальні компетентності										
	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09	СК10	СК11
OK 1	+	+							+	+								+	
OK2	+	+										+	+			+		+	
OK3	+	+								+				+				+	
OK4	+							+										+	
OK5	+	+														+			
OK6		+	+	+		+	+							+		+			
OK7			+		+	+			+										+
OK8	+				+	+		+	+										
OK9				+	+	+			+	+			+	+					
OK10	+	+													+			+	
OK11	+	+				+											+		
OK12	+	+				+				+									
OK13	+	+		+		+	+					+							
OK14			+			+	+							+			+		
OK15					+	+			+		+								
OE16					+	+		+	+		+	+	+	+	+				+
OK17		+						+		+				+					

Код навчальної дисципліни	Компетентності																		
	Загальні компетентності								Спеціальні компетентності										
	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09	СК10	СК11
ВК2		+			+	+			+					+	+				+
ВК3		+			+									+		+	+		
ВК4	+				+	+	+					+		+		+	+		
ВК5	+			+	+		+			+			+			+			+
ВК6	+		+				+		+	+									+
ВК7	+		+		+	+			+	+				+				+	+

Таблиця 4

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами
освітньо-професійної програми**

	РН1	РН2	РН3	РН4	РН5	РН6	РН7	РН8	РН9	РН10	РН11	РН12	РН13	РН14	РН15	РН16	РН17	РН18
OK 1	+				+	+					+							
OK2	+	+			+					+	+		+				+	
OK3	+	+															+	
OK4	+	+		+													=	
OK5	+			+														
OK6	+	+			+			+							+			
OK7			+	+														
OK8				+					+							+		
OK9			+			+					+	+					+	
OK10		+															+	
OK11		+		+		+												
OK12		+				+												
OK13			+						+			+				+	+	
OK14			+									+			+		+	
OK15					+		+			+		+						
OE16			+	+	+			+		+		+		+	+	+		+
OK17		+			+									+		+		
OK18	+	+		+	+				+	+		+	+	+	+	+	+	
OK19					+			+	+	+		+		+	+	+		

	PH1	PH2	PH3	PH4	PH5	PH6	PH7	PH8	PH9	PH10	PH11	PH12	PH13	PH14	PH15	PH16	PH17	PH18
OK20		+				+										+		
OK21		+			+	+			+	+			+	+	+	+	+	
OK22					+	+			+	+			+	+		+		
OK23	+			+		+			+	+			+	+	+	+	+	
OK24		+				+	+	+	+		+			+	+	+	+	+
OK25		+	+		+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK26					+	+			+	+			+	+	+	+		
OK27	+			+		+			+	+			+	+	+	+		
OK28						+	+			+						+	+	
OK29						+	+			+	+					+		
OK30				+	+	+	+			+		+	+	+		+	+	+
OK31						+	+			+	+	+				+		
OK32						+	+			+	+			+	+	+		
OK 33	+					+		+				+	+	+	+			
OK 34													+	+	+			+
BK1										+								
BK2				+	+				+				+			+		
BK3						+												
BK4		+				+												
BK 5			+		+											+		+

	PH1	PH2	PH3	PH4	PH5	PH6	PH7	PH8	PH9	PH10	PH11	PH12	PH13	PH14	PH15	PH16	PH17	PH18
BK 6				+	+		+	+		+						+		+
BK 7						+		+	+		+		+	+	+			+